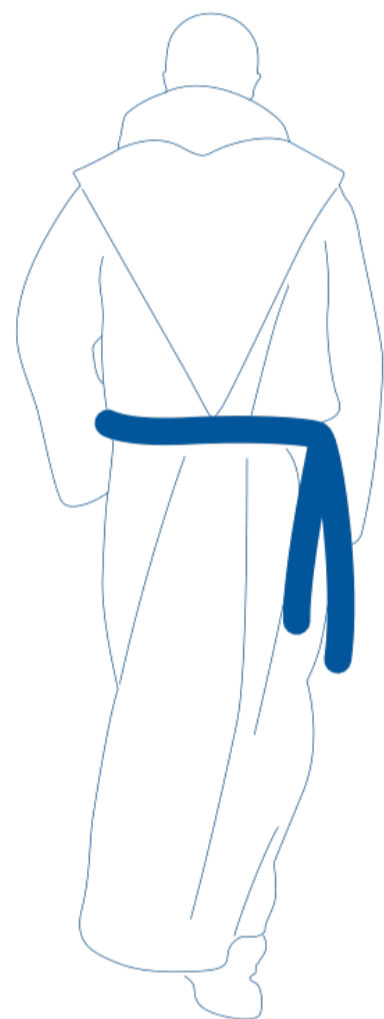




Word geen gevangene van verwachtingen

Thomas van Kleef

# Alles kwijt, maar zichzelf terug



**H**ij raakte alles kwijt, maar kreeg zichzelf ervoor terug. Van hip en druk New York maakte Thomas van Kleef de sprong naar een stil eenmansklooster aan zee. Een stap van status en geld naar innerlijke rust. Hij trekt de lijn met het kerstverhaal: „De sfeer in de ruoerige herberg is verleidelijk. Maar in een sobere stal leer je waar het om gaat.”

Eerst een stukje bospad, dan langs de duinen bij Bakkum. Daar, achter een imposante poort, ligt landgoed Zeeveld. Ooit een boerderij, later een kraakpand. Tot de mobiele eenheid de boel in 1984 ontruimde. Daarna werd het een monastiek centrum. Anders gezegd: een modern klooster.

Thomas van Kleef (65 jaar) is gastheer. Altijd aanwezig. Geen auto, geen haast. Hij leeft in soberheid, geïnspireerd door de kloosterregels van Benedictus, grondlegger van de orde der Benedictijnen. Dus veel stilte, inkeer en contemplatie. Op tijd naar bed, geen uitjes, geen reises. „Verder dan het dorp kom ik eigenlijk zelden. Eerst was dat ontzettend wennen. Maar die beperking brengt ook een weldadige rust.”

Hij ontvangt bij de open haard. Op de tafel branden kaarsjes. Daar vertelt hij over zijn jeugd, over zijn

gymnasiumjaren in Haarlem, waar zijn vader bisschop was van de oudkatholieken. Na een studie rechten in Leiden, zou hij diplomaat worden. „Ik wilde mensen verbinden.” De zelfgekozen dood van een bevriende medestudent gaf dat toekomstpad een andere richting: hij koos voor de cultuur. Via baantjes in de theaterwereld in Londen en een eigen marketingbedrijf in New York groeide hij uit tot succesvol ondernemer in de kunst. Hij werkte voor het Koninklijk Concertgebouworkest, het Holland Festival en componist Philip Glass. Overal bij zijn, steeds vooraan staan.

Tot er iets knapte, vanbinnen. Hij vluchtte in drugs en vluchtige internetdates, maar die weg liep dood. „Ik zat vast. Ik dacht: ga ik nu de rest van mijn leven hetzelfde doen? Toen ik terugkeek op die jaren van het grote, meeslepende leven, vond ik dat ik maar oppervlakkig bezig was geweest. Alles ging om de buitenkant. Maar ik kon niet zeggen dat het me van binnen had verrijkt.”

## Verliefd

Die verrijking voelde hij wél toen hij zich terugtrok in de abdij van de Benedictijnen in Egmond. „Ik wilde een boekje schrijven over geluk. In de abdij dacht ik daar de rust en de regelmaat voor te vin-

## Thomas van Kleef is monnik in een eenmansklooster

den. Ik ben er drie maanden geweest en vond het een geweldige ontdekking. Zeg maar gerust dat ik verliefd werd op het kloosterleven. Heel vreemd. Want terwijl ik altijd druk was geweest met feestjes, concerten en uitgaan, ging ik in Egmond helemaal op in het dagprogramma van bidden, lezen en verstilling. Ik voelde me helemaal thuis in dat ritme. Mijn familie dacht dat ik in de war was. Misschien was ik dat ook wel, maar de abdij bood me nieuw houvast.”

## Klooster

Toch trad hij niet in, bij de monniken. „Hun kloosterleven hangt naar mijn idee teveel aan de letter

van de traditie. Dat past niet bij me.” Maar wat dan wel? „Ik was veertig, ik had geen relatie en geen kinderen. Een eigen klooster beginnen leek me nog het mooiste, maar dat was natuurlijk een belachelijke droom.” Om de balans op te maken, ging hij een half jaar aan het werk als afwasser in een Zwitsers hotel. „Een lesje nederigheid”, noemt hij het zelf. Daar - tussen de Alpen - hoorde hij over duinboerderij Zeeveld, waar een priester ooit was begonnen met spirituele cursussen. De stichting Jan 17 - die het centrum runt - had nieuwe impulsen nodig. In 2004 werd Van Kleef de man die het initiatief nieuw leven moest inblazen. Zodat hij alsnog zijn eigen klooster kreeg. Een eenmansklooster met de blik naar buiten, want vanuit de afzondering, wil hij 'bijdragen aan een betere wereld'. „Het moet geen afgescheiden hoek van vroomheid zijn, maar een plek om anderen instrumenten in handen te geven waarmee ze verder kunnen.”

## Stilte

Daarom zet hij de poort graag open voor bezoek. Onder het vierkant van de stolp, waar vroeger het hooi lag, is nu de kapel. Groepen die rust en inspiratie zoeken, mogen komen logeren. Rechts zijn de gastenkamers, links is de serre met uitzicht op de duinen. Hier woont

‘Het kan heel **bevrijdend** zijn om te merken dat het leven soms anders gaat dan je in je hoofd had’



Thomas van Kleef: „Het is natuurlijk een misvatting om te denken dat het je goed gaat als het loopt zoals je had bedacht.”

FOTO JIFOTO/JAN JONG

de stilte. Als je goed luistert, hoor je in de verte de zee ruisen. De afzondering en de rust weken je hier los van de waan van de dag. Net zoals Kerstmis onze samenleving even in de ruststand zet. Dan nemen we de tijd voor reflectie en houden we onszelf even tegen het licht. Of niet? Van Kleef heeft zijn twijfels. Als beroepsbuitenstaander beziet hij de wereld met een andere blik: „In deze tijd zijn veel mensen gevangenen van hun verwachtingen. Niet alleen verwachtingen van hun omgeving, maar ook verwachtingen van zichzelf. Vaak redeneren ze vanuit de angst om iets te verliezen. Zo van: stel je voor dat ik geen geld meer heb. Of dat ik mijn status of aanzien verlies. En wat als ik ziek word? Daardoor leven ze verkrampt.”

## Schijnveiligheid

„Vooral met kerst zie je voorbeelden van de schone schijnveiligheid die daarbij hoort. Ze kopen de duurste kleding en cadeaus en hangen hun huis en hun tuin vol met lichtjes. Voor een kamer vol gasten zetten ze het beste van het beste op tafel. Allemaal om maar aan het ideale plaatje te voldoen. Voor zichzelf. En voor anderen. Ik snap dat, want het is lekker veilig. Althans: het lijkt veilig. Maar daarmee gaan ze vaak aan zichzelf voorbij. Hoe drukker ze het hebben

met etentjes en afspraken, hoe minder tijd er is om naar binnen te kijken en écht aandacht voor elkaar te hebben.”

„Het is alsof we met z'n allen langs de Mona Lisa in Parijs lopen. We staan er vlak voor, maar we zijn zó houden we onszelf even tegen het licht. Of niet? Van Kleef heeft zijn twijfels. Als beroepsbuitenstaander beziet hij de wereld met een andere blik: „In deze tijd zijn veel mensen gevangenen van hun verwachtingen. Niet alleen verwachtingen van hun omgeving, maar ook verwachtingen van zichzelf. Vaak redeneren ze vanuit de angst om iets te verliezen. Zo van: stel je voor dat ik geen geld meer heb. Of dat ik mijn status of aanzien verlies. En wat als ik ziek word? Daardoor leven ze verkrampt.”

## Kerstverhaal

Hij verwijst naar het kerstverhaal: „De mens kiest maar al te graag voor het rumoer van de herberg. Daar is afleiding, daar is het warm en daar kun je makkelijk vluchten in vertier, als het leven anders loopt dan je je had voorgesteld. Maar je kunt de realiteit ook omarmen. Niet langer bang zijn als dingen soms anders lopen dan je dacht. Als de herberg bijvoorbeeld vol zit en je per ongeluk in een tochtige stal terecht komt.” Want dat hoeft geen ramp te zijn, spiegelt hij voor. „Het kind in de kribbe werd onverwacht omringd door licht en cadeaus. Er kwam iets nieuws in de plaats van het rumoer van de herberg. Het kan heel bevrijdend zijn om te merken dat het leven soms anders gaat dan je in je hoofd had. Het leert je dat je niet in het zolderkamertje van je eigen wereld hoeft te wonen en dat je los kunt komen van het gedroomde

plaatje.” We hebben het over de kaarten die ons in december een 'voorspoedig nieuwjaar' wensen. Hij glimlacht om die claim op voorspoed. „Het laat weer zien dat de mens voortdurend bezig is risico's uit te bannen. Terwijl het natuurlijk een misvatting is om te denken dat het je goed gaat als het loopt zoals je had bedacht. Stel je voor dat alles altijd volgens plan verloopt, dan heb je toch een dodelijk saai leven? Een bestaan met bloed, zweet en tranen is veel interessanter. Het is alleen de kunst om je bestemming samen te laten vallen met je hoop.”

## Wc-moment

Hoe bereik je dat? „Stap van het idee af dat je alles in eigen hand hebt en creëer innerlijke rust”, is zijn les. Uit ervaring kent hij het vaste dagritme van een monnik, die die rust cadeau geeft. Daar kunnen we van leren: „Zet strepen in de agenda zodat je ruimte krijgt om na te denken. Ga niet krampachtig zoeken, maar neem de tijd. In de leegte krijg je vaak de beste ideeën. Denk maar aan drukbezette managers die bijna alleen op het toilet tot zichzelf komen en dan hun telefoon even uitzetten. Juist op die wc-momenten krijgen ze de beste invallen.” Nog een tip: „Schrijf op wie je bent en wat je wilt. Lees het later terug alsof je

het dagboek van een ander leest en vraag je dan af of je het echt zelf was, die die woorden noteerde. Of waren ze je misschien ingefluisterd door je familie, je chef, de norm of je ambities? Meestal komt een goede lezer dan tot het besef dat hij vast zit in verwachtingen en aan zichzelf voorbij gaat.” Hij zegt het bijna terloops: „Wie wijs is, wordt geen gevangene van verwachtingen.”

## Pianostemmer

De pianostemmer is net bij zijn kloostertje langs geweest. Ze bracht de snaren stuk voor stuk weer op klank. De stemvork erbij, goed luisteren en afstemmen, maar. „Zo'n instrument functioneert weer omdat iemand van buitenaf langs komt om te luisteren en hem zijn bestemming weer terug te geven. Een mens zit echt niet zo veel anders in elkaar.” Buiten, bij de zware poort, zegt hij gedag. Nog even hebben we het over de neiging om te vluchten in de schijnveiligheid van bezit en poeha. Is dat echt te veranderen? „De mens heeft nog een lange weg te gaan, maar het kan.” Dan wijst hij naar zichzelf: „Ik hield mezelf voor de gek. Toch kwam ik terecht waar ik thuis hoor.”

Jan Vriend

## Boek

Van Thomas van Kleef verscheen het boekje 'De Omweg is de Snelste Weg'. Daarin beschrijft hij stap voor stap de methodiek over het omgaan met verwachtingen.

ISBN : 9789463457866